

כאילו הכס הוא פלמיחניק קלדעת, שסונור על-ידי פרס כספי גדול — היא כוזבת ל' חלוטין, וכי לפניהם איש-מיקצוע רציני. רושם זה התחזק כאשר ערך כתב אחר חקירה שקטה בין רבי-חובלים אחרים, הן כדי לוודא מה דעתם הפרטית על רמתו של הכס, הן כדי לשמוע מפייהם איך היו הם נוהגים במיקרה דומה. אותה שעה נגבתה עדותם של אנשי-הצוות (שמהם השיג ה' עולם הזה גם את תמונת-הסקופ של טביעת אריסטוטלס, שפורסמה באותו גיליון). זאילו אדם אחר שקע בקריאת הסיפורות המיקצור עית, בת מאות השנים, העוסקת במיקרים של הצלת-אוניות, נוהל-פרסים ועוד. בתום כל השלבים האלה, הגיע הצעה ל' מסקנה חד-משמעית, אותה מסר בישיבת ה' מערכת: שעמוס הכס צדק בשיקוליו וב' פקודותיו. אצלנו כמו במערכות מסויי' מות אחרות) נהוג כי הצעות העוסק בחקיי' רה של פרשה, חופשי בעיצוב מסקנותיו, אפילו שררה קודם לכן דעה שונה במערכת. אין לשכוח: כל זה קרה תחת לחץ הזמן. החקירה כולה הושלמה תוך שלושה ימים. אני יכול לכתוב ספר על פרשה זו, נאנח אלי תבור באותו יום שני בלילה — וישב לכתוב כתבה תמציתית בת 2500 מילים בלבד, בה הוארו כל פרטי המיקרה, השי' קולים, ההאשמות, הרקע המישפטי והמיק' צועי, בתוספת מסה, תמונות ומסקנות. היו אלה אותן המסקנות בדיוק אליהן הגיע השבוע השופט, אשר לרשותו עמדו כמה חודשים, יחד עם הסמכות החוקית להזמין עדים ולהחרימם מיסמכים.

החלטת השופט החיפאי, שזיכתה בשבוע שעבר את רבי-החובל עמוס הכס מכל אש' מה ביחס למותו של קצין-המכונות צבי גל, שימחה אותנו מאוד. עיקר שימחתנו נבע, כמובן, מעצם ה' עובדה שימאי צעיר זה טוהר. אך היתה לנו גם סיבה שניה, אנוכית יותר, לשימחה. כי ההחלטה, אליה הגיע השופט אחרי חקירה ממושכת וממצה מאוד, תואמת בדיוק את הדעה אליה הגיעו חוקרי העולם הזה למחרת המיקרה, ושפורסמה ב' כתבתם המרתקת (העולם הזה 1321). מס' קנזתינו נגדו אז את דעת כל שאר העיתונים, כפי שהשתקפה בידועות ודבריי-הפרשנות. אולי כראי בהודמנות זו לתאר בקצרה כיצד התנהלה החקירה שלנו — לא מפני שהיתה שונה מחקירות אחרות שלנו, אלא דווקא מפני שהיא מאפיינת את שיטת ה' עבודה של העולם הזה, ומפני שהיא מס' בירה מדוע אנו מגיעים לציתים קרובות למסקנות שונות מאלה של עיתונים אחרים. צבי עם הגיע הידיעה על טביעתו של צבי גל, בניסיונות מיסודיות, הוחלט ב' מערכת לפתוח ב' חקירה מקיפה. המ' תנו בקוצר-רוח ל' בואה של הר כרמל לחיפה, כדי לגבות את העדויות. החלטתנו גברה שב' עתים כאשר אמו ואביו החורג של גל כינסו מסיבת-עיתונ' אים בחיפה, האשי' מו בגלוי את רב' החובל הכס באחי' ריות למותו של צבי. האשמה זו מצ' אה הד רחב מאוד בעיתונות וברדיו, עד ש' התפתח מעין מסע-האשמה נגד רבי-החובל, עוד לפני שזה הספיק לפתוח את פיו. אומרים לנו, לפעמים: „העולם הזה רוצה תמיד להגיד את ההיפך מכל שאר העיתונ' גיבו! אין זה נכון. אין אצלנו שום רצון מוקדם כזה, אם כי שיטות-העבודה המיוח' דות שלנו גורמות לעיתים קרובות לתוצאה כזאת. ולראייה: כאשר קיבל על עצמו צחת העולם הזה את חקירת המיקרה, לא היתה דעתו שונה מזו של שאר העיתונאים. גם אנו הרגשנו כי יש לנוף קשה ברבי-החובל. אומנם, עתונאי — כמו שופט — צריך להיות חסר כל דעה קדומה בגישתו לתפי' קיד. אולם העיתונאי — כמו השופט — אינו אלא בן-אדם, והוא נתפס לדעה זו או אחרת תוך כדי קריאת ידיעות. זה טבעי. אולם חובתו — ושוב, כמו חובת השופט — היא לדעה זאת, ולהתעלם מדעתו ה' קדומה בשעה שהוא פותח בחקירה עצמה. כך עשה גם צחת-החקירה שלנו, בהנהלת אלי תבור.

הכס

דרך אגב, הייתי רוצה לומר כמה מילים על בעייה שאנו ניתקלים בה לעיתים קרוב' בות, ושנתעוררה — כאמור — גם בפרשה זו: כיצד לנהוג באנשים המסרבים למסור ל' עיתונ' עדות על פרשה הנוגעת להם? הנהוג שלנו בנקודה זו דומה מאוד לנהוג החוקי השרירי בארץ. לפי החוק הישראלי (והבריטי), אין להכריח אדם למסור עדות העשויה להפלייל את עצמו. אולם כל שופט ישאל את עצמו, כמובן: מדוע הוא מסרב להעיד ולהיחקר? מה יש לו להסתיר?
הוא הרין לגבי אנשים המסרבים למסור לנו עדות, כמו הוריו של צבי גל. איננו יכולים להכריח אותם, וגם אילו יכולנו — לא היינו עושים זאת. זכותו של אדם היא לשתוק כשפונה אליו עיתונאי. אך מובן מאליו כי הכתבים שאלו את עצמם מייד: מדוע הם שותקים? מדוע הם מסרבים לנמק האשמה חמורה ביותר, אותה מסרו אתמול במסיבת-עיתונאים פומבית? המסקנה שנתבקשה מאליה היתה: שאין ל' הורים ביסוס לסענותיהם, וכי ההאשמה נב' עה יותר מכאב מאשר מידעה ממשית. אף שההורים סרבו למסור עדות ולהיחקר על-ידי כתבינו, נהגנו בהגינות רבה, והיכ' ללנו בכתבה את עיקר הדברים שהשמיעו במסיבת-העיתונאים.

הפניה הראשונה היתה אל הורי צבי גל. היא הביאה את האפתעה הראשונה: ההורים סיברו לדבר, למרות שכינסו קודם לכן מס' בת-עיתונאים, בה השמיעו האשמות חמורות ביותר, אשר יכלו לשים קץ לקאריירה של רבי-חובל מכובד ואף להפלייל אותו. הכתבים הבינו והעריכו את מצב-רוחם של ההורים, ששיכלו זה עתה בן אהוב — אך אין ספק כי עמדת ההורים השפיעה עליהם לא במעט. עמדתו של עמוס הכס היתה שונה לגמ' רי. הוא ידע כי עליו לטהר את עצמו, והוא עשה זאת ברצינות ובאחריות. הוא הסביר לכתבינו את פרטי הפרטים של המיקרה, העריט לנו סידרה של מפות, נימק את הערכותיו והחלטותיו. החוקרים התרשמו כי התמונה, שצוירה קודם לכן בעיתונות —

דעתי הפרטית, אחרי 13 שנים של ניסיון בשטח זה, היא כי לעולם לא כראי לאדם לטרום לדבר עם כתב העולם הזה. אם יש לו מה להסתיר, נגלה את הדבר ממילא. ותמיד כראי לאדם למסור לנו את גירסתו שלו, תחת לחכות שנשמעה ממקור אחר. פעמים רבות ראיתי אנשים שהתחרטו (במאוחר) על כי לא גילו את ליבם לכתב העולם הזה, כאשר נתבקשו לעשות זאת. אך מעולם לא ראיתי אדם מתחרט על ש' השיב לכתב שפנה אליו, ושנתן לו ה' דמנות להסביר את דעתו בפרשה כלשהי.

נא להודיע לראשי-הממשלה שאני מוכן להציע את עצמי ל' ממונה על שירותי' הבטחון. אני בן 23, ואני לא יהודי. נא לא להיבהל — אני גם לא ערבי, מה אתם חושבים, שישנם רק יהודים וערבים ב' ארץ הזאת? ישנם שם אחרים, כמובן, למשל, אני קוסמו' פוליטי. היו לי עניינים לא נעימים עם הש"ב רק פעם אחת. זה היה לפני הרבה זמן. אני מקווה ש' הם שכחו את זה

מירון

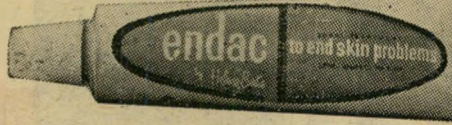
מכתבים
מאז, תוך מזה אני מקוראי העולם הזה; ומתננר למיטשל הצבאי. א. מירון, נס' ציונה
קצנו בריבית הקצוצה!
אנו קוראים על פתיחת סניפי בנקים חד' שים כל הום. סאידי — כתוב גם שבנקים אלה לוקחים את אחוז הריבית הנבוה ב' יותר בעולם: עד 15%, בעוד שבמקום בכל העולם נעה הריבית בין 5.5 ל-7 אחוזים, בלי שום תוספת דמיינפלה, ניהול וכו'. היות ורוב החוסכים הם בני המטער ה' בינוני, הרי הם ספרנסים את הבנקים ו' ספסנים את סניפיהם המחרבים. מדוע לא תחוקק הכנסת חוק, דוגמת אנגליה, המנבילה את הריבית לשישה אח' זים בלבד?
יצחק אלעזרי, נתניה
מותר לדבר?
בקוראי את „הנאום שלא ננאם“ (העולם

endac מחסל פגמי בגרות

אנדק בשפופרת-גגון עור הפנים
אנדק טוניק - מי הפנים
האנטיספטיים לנקוי עמוק

Helene Curtis

„קולורית 66“
רח' אבן גבירול 66
טל: 231666, ת"א

צלם חובב!
טוולי האביב לפניך,
אנו מציעים לך: —

- ★ פילמים שחור לבן בכל הגודלים
- ★ פילמים צבעוניים
- ★ הדרכה בצלום צבעוני
- ★ פתוח חינוס

הורים!
צלמו ילדיכם בתג הפסח, טלפנו 231666, והצלם יבוא לביחכם.

„קולורית 66“
תל-אביב, רח' אבן גבירול 66,
ככר מלכי ישראל, טל: 231666